

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti.
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo.

MURSKA
KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 800
Din, pol strani 400 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murški Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

IV. LETO

Murska Sobota, 5. decembra 1937.

ŠTEV. 49.

Gospodarstvo in politika

Splošne gospodarske in gmotne razmere so najvažnejši momenti v življenju in usodi vsakega naroda, vsake države. Politično stanje, v katerem se nahaja naša država, težkoče s katerimi se bo imela še dolgo boriti, borbo ki se vodijo pod različnimi gesli, imajo v pretežnem delu svoje korenine in svoje razloge v gospodarskem stanju naroda. Politična ustaljenost, zdrav in pravilen razvoj političnih prilik, stvarno in plodonosno sodelovanje naroda v političnih in v splošnem javnem življenju je možno le tedaj, če je gospodarski ustroj države zdrav in ne boleha na notranji razdejaljoči bolezni. Nobena, pa tudi še tako popolna ustava in zakonodajstvo ne bi mogla v današnjih gospodarskih prilikah, pri današnjem gmotnem stanju, v katerem se nahaja pretežni del našega naroda iz naše države, ustvariti vzor urejene države kakor je n. pr. Angleška, katere politično življenje je na neoporečni višini. Zgodovina nam priča, da je veliki napredek angleškega političnega življenja bil dosežen postopoma, oblikovali so ga vekovi in dvigalo se je vsporedno z napredkom gospodarstva in blagostanjem naroda. Ako je zunanja svoboda kake države predpogoj srečnega in plodonosnega gospodarskega razvoja, tedaj je svoboda v okvirju mej posledica pravilnega gospodarskega napredka.

Nekoč smo na tem mestu že pisali v gmotnem stanju našega naroda in pokazali na vse skrite rane, ki razjedajo naše gospodarsko življenje. Naše takratno pisanje hočemo tokrat izpopolniti še z novimi dejstvi. V naši državi se orje še z nad pol milijona lesenimi plugi. Mnogo cest je tako slabih, da prej ovirajo promet kakor pa pospešujejo. Šole niso v najboljšem stanju in mnogo krajev je brez potrebnih učilnic. Zdravstvene razmere na naši vasi so še vodno na nizki stopnji. V nekaterih krajih se je strahovito razširilo prosjačenje. Organizacija dela in volja do dela so izredno slabe. Te podatke smo povzeli iz radnjega zvezka "Socialnega arhiva", kjer pisec članka h koncu pristavi, da bi se morala pri nas uvesti obvezna delovna služba. K

temu še piše: „Da se odpravijo vsi navedeni nedostatki, bi bilo treba nuditi ljudstvu predvsem potrebno izobrazbo. Imeti bi morali kulturne in socialne delavce, nastavljene od države, z dobro plačo. Ti ljudje bi morali med narod in ga učiti vsega kar mu je potrebno. Tako pa je danes naša vas osamljena in prepuščena svoji usodi. Kmeta nobeden ne uči. Nobena oblast in nobena kulturna ustanova nima direktnih vez z kmetiskim življenjem“. Na to pokaže pisec na razmere v naših južnih krajih ter pravi: „Kmeta bi bilo treba odvaditi, da dela samo 80 dni v letu in da ostale dneve zapravi v brezdelje. V svojem prostem času naj bi popravil poti, kopal vodnjake, čistil dvorišče, polja in vrtove in da v družbi sovaščanov pripravi nerodovitne dele zemljišč za rodovitna tla. Da bi se kmetijstvo dvignilo do višje stopnje, da bi se spremenjali nerodovitni deli zemlje v rodovitna, pogozdovali in se brigali za sadjarstvo, temu poslu se posveča le redkokateri. Z obvezno delovno službo pa bi se marsikaj omenjenega napravilo“. Besede pisca so res vsega uvaževanja vredne, posebno pa še zato, ker se v zadnjem času pojavlja vedno več sličnih člankov in brošur, ki odkrivajo našo gospodarsko rano in iščejo lek zoper njo. Mogoče so to že prvi znaki odpora proti neplodni politični borbi, ki se pri nas odigrava že toliko let. Izgleda, da se je slednjič prišlo do prepričanja, da lahko obstoja zdravo politično življenje le takrat, ko se narod gmotno povspne do zadovoljive stopnje. Le na gmotni nezavisnosti in na kulturni višini se lahko doseže večjo samostojnost ter večjo zrelost mišljenja in presojanja. Siromašen narod in poleg tega še kulturno zaostal ostane za vedno v podrejeni vlogi in najhvalejnejši predmet, da sprejme molče nasilje in demagogijo. Težko je označiti kaj je od omenjenega nevarnejše.

Prvi in glavni problem, ki se pojavlja v naši državi in to velja za vse pokrajine, je v tem, kako bi se dvignilo gmotno stanje našega naroda? Z drugimi besedami, gospodarska in socialna politika mora stopiti na prvo mesto. V kolikor nimajo naši odgovorni

faktorji ne smisla ne znanja, da bi se lotili tega vprašanja, v kolikor bo slabše za njih. Čas jih bo prehitil. Preden pa se bi lotilo dela na izboljšanju gmotnega stanja našega naroda, pa je treba, da se doseže stvarno stanje. Lepe sanjave pripovedke o bogastvu naše zemlje, o lepem življenju na naši vasi, na drugi strani večne obljube, da bo s spremembo tega ali onega režima teklo po naših krajih med in mleko, vse to so zavestne ali nezavestne laži, za katerimi se skrivajo sebični računski posameznikov ali pa nesposobnost pozitivnega dela. Razume se, da se ta dejstva ne nanašajo na našo banovino, predvsem kar se tiče dela posameznih političnih skupin, ki so brez izjeme, baš pri nas pokazale, napram drugim pokrajinam v državi, največjo delavnost. Za drugod pa velja: Redke so bile politične grupe, ki bi se brigale za kmeta in za njegove potrebe.

Nepotvorjena slika bi izgledala tako le: Skoro pol milijona poljedelcev je brez vsake zemlje. Nad pol milijona kmetiskih gospodarjev ima manj kot 2 hektarjev zemlje in vse to kljub toliko povzdignjeni in dragi agrarni reformi. Pol milijona je še lesenih plugov. Povprečni pridelek žita je izmed vse držav Evrope gotovo na zadnjem mestu. Povprečna potrošnja mnogih važnih artiklov (žito, sladkor, milo i. t. d.) je pri nas izmed vseh držav najmanjša. K temu še dodajamo ve-

liko nepismenost v južnih krajih naše države. Najbolj enostavno je, da za vse to obdolžimo državo, češ ona je temu kriva ter na njo prenesemo naše lastne napaake. Priznajmo, da je naša država baš v zadnjem času pokrenila tako zdravo finančno in gospodarsko politiko in je v tem oziru napravila več, kakor bi se smelo od nje pričakovati. Da se pa ne dosežejo še večji uspehi pa je vzrok ta, da stoji večina ob strani, mesto da se bi tudi sama lotila dela za svoj gmotni in kulturni napredek. Takega recepta še ni, ki bi vse nedostatke odpravil kar čez noč. Treba je vstrajnega, napornega in dolgotrajnega dela, če se hoče doseči trajne uspehe. Pogrešno bi tudi bilo, če bi rekli, češ mi bomo pa tako napravili kakor imajo v tej ali oni državi. Upoštevati moramo naše posebne prilike, ki rabijo posebno rešitev.

Iz vsega tega pridemo do naslednjih zaključkov: Majn politike in več stvarnega dela na gospodarskem in kulturnem dvigu naroda. Res je, da je lahko zavladati s silo nad narodom, ki je siromašen in neizobražen, res pa je tudi, da je takšna pridobitev le od danes do jutri. Delo na gmotnem in kulturnem dvigu naroda je treba organizirati in izvršiti po določenem načrtu. K temu delu pa so poklicani vsi, predvsem prizadeti sami, kakor tudi oni, ki so za to poklicani.

POLITIKA

Pred dnevi se je ponovno sestala Narodna skupščina. Obravnavala je poročila posameznih skupščinskih odborov o zakonskih osnutkih, ki jih je vlada predložila tem odborom v proučevanje. Temu so sledili razne interpelacije, med drugimi interpelacija na ministra financ, če misli kaj znižati davke tistim kmetom v Sloveniji, ki so jih letošnje vremenske neizgode težko prizadele. Nato je bil izvoljen poseben odbor, ki se bo bavil z zakonskim predlogom o ustanovitvi novih okrožnih in okrajnih sodišč.

Finančni odbor Narodne skupščine, kateremu je finančni minister izročil v pretres osnutek novega državnega proračuna za prihodnje leto, se bo sestel na prvo zasedanje dne 10. decembra.

Neko glasilo iz Hrvaškega poroča, da je Zveza hrvatskih zasebnih nameščencev opazila resne poizkuse, kako bi komunisti zlezli v njene vrste in jo speljali v svoje vode. Komunistom je bilo naročeno, da dobijo upravo v svoje roke. Zlasti so jim zabičali, da morajo izzivati nered in se povsod kazati kot najboljši zagovorniki pravic nameščencev.

Bolgarski kralj se je pred dnevi, na povratku iz inozemstva, peljal skozi Ljubljano. Na kolodvoru so ga pozdravili odličniki, podbana pa je poklical k sebi v vagon in se z njim dolgo razgovarjal.

Pristaši dr. Mačka so začeli obnoviti tudi posebne ženske organizacije svoje stranke. Prva taka organizacija je bila osnovana v zagrebškem predmestju Trešnjevki.

Železniška postaja v Murški Soboti.

■ Iz časopisnih poročil zvezo, da se je mudil pred kratkim v Gornji Radgoni g. direktor drž. železnic ter višji zastopnik ministrstva saobračaja na nekakem komisijonelnem ogledu radi postavitve novega postajnega poslopja. Brezdvomno je postavitve takega poslopja v Gornji Radgoni nujno potrebno, vendar bi železniška uprava nikakor ne smela zapostaviti v tem pogledu Murske Sobotne, ki ima postajno poslopje v skrajno pomanjkljivem stanju. Iz statističnih podatkov vidimo, da ima postaja Murska Sobotna toliko prometa sama, kakor vse postaje od Ormoža do Hodoša skupaj, a nima niti čakalnice. Postaja Murska Sobotna sprejema in odpošilja letno nad 10 000 potnikov, ki morajo čakati na odhode vlakov pod milim nebom, a dokler olepševalno in tujskoprometno društvo v Murški Soboti pred kolodvorom ni postavilo nekaj klopi, so morali ti potniki sedeti na trati, v slučaju dežja in

slabega vremena pa stati po travniku in po cesti, kar gotovo ni v ugled železniške uprave.

Postaja Murska Sobotna je na 13. mestu v dravski banovini, a po osobju, kakor uradništvo tako delavstvo je pa tudi zasedeno manj kakor postaje, ki so mogoče na 30. ali 40. mestu glede prometa v dravski banovini.

Skrajni čas bi torej bil že enkrat, da se merodajni faktorji ozrejo tudi na potrebne železnice v Murški Soboti, ki gotovo donaja velike dobičke, a potujočemu občinstvu bi se naj nudila vsaj prilika, da je deležno vsaj istih ugodnosti, kakor jih ima na drugih mnogo manjših postajah.

Da o otvoritvi železniške proge Hodoš, Davidhaza Kotormany zaenkrat niti ne govorimo, čeprav je ta zahteva že celih 18 let na dnevnem redu, radi tega bomo o tem v eni bodoči številki obširneje razpravljali.

Industrijsko sadjarstvo pri nas.

Cilji industrijskega sadjarstva so: ustvariti kvalitetno sadno tržišče na intenziven način, z zavarovanjem redne vsakoletne maksimalne bere in vse to le za prodajo in gospodarske svrhe. Za doseg tega je poleg važnosti samega izbora, treba posvetiti največjo pažnjo kulturi zemljišča, vzgoji in negi samih sadovnjakov na sodoben način. Prvi sadonosniki velikih obsežov, namenjeni za trgovino in izvoz so bili pri nas zasnovani v Zagrebu. To je „Industrijalno večarstvo Mullerov Brijeg“, ki je obenem največja in najmodernejša tovrstna ustanova v naši državi. Obširna razprava „Mullerov Brijeg“ s številnimi ilustracijami je v najnovejši številki: „Poljoprivrednega Glasnika“, katero je napisal g. Krešimir Petranović. Zvezek (številka 21. za 1. november) ima poleg omenjenega še mnogo strokovnih člankov ter daljših in krajših koristnih beležk in navodil iz gospodarskega področja.

V onem delu Španije,

ki je v oblasti generala Franca, je opaziti zadnje dni izredno živahno gibanje čet. Vojaki se vračajo z dopustov in tvorijo se nove formacije. Z gotovostjo pričakujejo, da bo prišlo v kratkem do novih bojev. Vendar pa ostra zima preprečuje večje bojevanje.

Drugi obrok kmečkih dolžnikov.

Splošno se govori, da kmečki dolžniki niso nakazali drugi obrok agrarni banki, češ da čakajo na opomin in položnico P. A. B. To čakanje ni pravilno, ker Privilegovana Agrarna Banka ne bo poslala opominov še manj pa čekov. Po uredbi mora dolžnik najpozneje do 15. novembra vsakega leta sam odposlati odpadajočo rato in dobi opomin šele potom Davčne uprave, v slučaju, da ni plačilo v pravem času izvršil. Ti opomini pa so zvezani s stroški, razen tega pa plača dolžnik 6% zamudne obresti in reskira to, da bo smatrala Privilegovana Agrarna

Cenjenim naročnikom.

Leto se bliža k koncu. Toda še mnogo naročnikov ni poravnalo svoje naročnine. Med temi so tudi taki, ki dolgujejo večjo svoto, čeravno bi lahko, z ozirom na dohodke, ki jih imajo, naročnino naprej plačali. Vse se je podražilo in tako tudi material potreben za list. Stem so se izdatki zvišali in tako prihaja uprava čimbolj v plačilne težkoče. Bodite ponosni, da imate v srezu svoj domač list. Obenem se pa morate tudi zavedati, da je moralna dolžnost vsakega naročnika, da naročnino redno plačuje. Vse one cenjene naročnike, ki niso še naročnine poravnali, uljudno prosimo, da to izvršijo v decembru in s tem omogočijo redno izhajanje lista tudi v bodočem letu. Radevolje bomo objavljali vse novosti iz našega podeželja kakor hitro nam bodo sporočeni. Vsak naročnik ima pravico dopisovati v list. Poslužite se tega in poročajte nam vse, kar se pri Vas važnega dogodi.

Vsem naročnikom v inozemstvu, ki ne bodo v tem mesecu naročnine poravnali, bomo ob koncu leta prisiljeni dostavo lista vstaviti.

Banka po čl. 48, celi dolg zapadlim, ako ne bi bila rata ob določenem času nakazana. Radi teh okolištin ni priporočljivo z vplačilom čakati in izgubiti eventualno ugodnost 12 letnega odplačilnega roka.

Druga rata, to je druga anuiteta znaša pri dolžnikih, kjer je znižanje izvedeno brez sodnije, istotoliko kot prva rata. Onim, ki je sodnja znižala dolg se računa za prvo in za drugo rato Din 10.60 za 100 Din dolga, in se nakaže razlika, če je za prvo rato nakazana od celotnega dolga zaračunana anuiteta.

ne cele vsote, pa vsaj deloma. Ako pa posodiš denar zasebniku, največkrat niti v hudi sili ne dobiš svojega denarja. Kadar zahtevaš povrnitev svojega denarja, ti obrne tvoj dolžnik hrbet in ne preostaja ti nič drugega ko sodna pot. In potem moraš javno nastopiti za svoj denar.

Če pa imaš denar v hranilnici, nihče točno ne ve, koliko imaš denarja. Večjih vsot ne shranjuj doma, ker se ti lahko primeri, da ti ga ukradejo, da nastane nenadoma ponoči ali v tvoji odsotnosti ogenj. Denar imaš shranjen po navadi na skritem kraju in zaprto. Kdo ve zanj? Navadno le ti. In če se pripeti nesreča, si ob vse, kar je bilo s težkim trdom zaslužno in prihranjeno. Mnogo slučajev se je že primerilo, da je kdo, ki je privatno posodil ali imel doma shranjen denar, prišel ob vse svoje prihranke. Bodi torej zelo previdna glede denarja!

Zato ti ne morem iz lastnekušnje polagati dovolj na srce dober nasvet: Varčuj pametno ob vsaki priliki, kjer ti je mogoče, prihranjeni denar pa zaupaj hranilnici, kjer se ti prihranki z obrestmi lepo množijo in ustvarjajo temelj tvojega blagostanja in bodočega blagostanja tvojih otrok.

(Konec.)

prosta, da bi imela čas za svojo toaletto in drugo. Kjer pa je večje gospodinjstvo in imaš posle, moraš imeti zaradi malomarnosti družinskih članov več poslov. Če pa so redoljubni, opraviš z manjšimi stroški. In kakšnega pomena je red za otroka v njegovem poznejšem življenju, ko doraste! Če pride k drugim ljudem, ga imajo radi povsod, kjer so navajeni na red in snago. Ako pa je otrok razvajen, bi komaj zadostovalo, da mu daš za vse življenje posebnega posla, da mu vse ureja in mu streže.

Snaga, red in varčnost naj bodo glavne čednosti vsake žene za vse življenje!

Ne razvajaj otrok in ne kupuj jim vsega, česar si želijo! Raje varčuj in hrani varno denar, da jim kaj zapustiš! Kako težko je pozneje, ko pridejo trdote življenja, takemu otroku, ki je bil razvajen, tako da je imel vse, česar si je želel. To sem sama poskusila in še poskušam v teh težkih časih in trdotah življenja.

Zato mora vsaka gospodinja stremeti za tem, da vsak mesec ali ob vsakem času, kadar prejme denar, shrani, kolikor ji je pač mogoče, za tako zvane „črne dneve“. Saj se vsakemu pripeti, da ga obišče nepričakovana

nesreča. Kako težko je takrat, če nimaš „zlate rezerve!“ Zato svetujem iz lastnihkušenj vsaki ženi, materi, gospodinjji, prav posebno pa še dekletu: Varčuj, dokler imaš dohodke! Nihče ne zasluži tako mnogo, da ne bi mogel vsega zapraviti, in nihče tako malo, da ne bi mogel vsaj nekaj dinarjev položiti na stran. Vedno imej pred očmi: Kaj bo takrat, ko se ti ustavijo dohodki, ali če boš brez posla in brez zaslužka ti ali pa oni, kdor zasluži za rodbino, ali če se ti nepričakovano pripeti, da zbolíš, ali se zgodi kak drugi slučaj, da moraš imeti denar na razpolago. Kako prijetna je zavest v tej sili, da imaš prihranke!

Naloži denar v varen denarni zavod, zlasti v samoupravno hranilnico, ker jamči ustanovitelj (občina, banovina, okraj) za vse njene obveznosti. Ne posojaj privatno, kar je danes v teh časih precej običajno. Mnogi ljudje ti nudijo ugodne obresti in sladke besede. Mogoče boš pomislil, da imaš več od tega, če posodiš privatniku, kakor pa če naložiš v hranilnico, ker ti morda nudi privatnik višje obresti. Ne pomisli pa pri tem, da imaš pri dobrem in uglednem denarnem zavodu svoj denar vedno na razpolago, če

V Novem Sadu so pretekle dni svečano proslavili 19. obletnico združitve Vojvodine z Jugoslavijo. Pred devetnajstimi leti je tedanja vojvodinska velika narodna skupščina sprejela sklep, da se Vojvodina odcepi od Madžarske, odnosno Avstro-Ogrske monarhije. Na svečanostih je bil prisoten, poleg številnih senatorjev in narodnih poslancev tudi zastopnik Nj. Vel. kralja.

Po daljšem odmoru so se zopet zestali voditelji beograjske združene opozicije. Njihov razgovor je trajal nad dve uri. Baje so se razgovarjali o nadaljni akciji kako bi čimbolj razložili in vcepili ljudstvu važnost zagrebškega sporazuma.

Skoro sleherno nedeljo blagoslavljajo na Hrvatskem zastave mačkovskih političnih organizacij. Proti temu je že ostro pisala „Samouprava“, glavno glasilo JRZ.

Sredi prihodnjega meseca bo otvorjena nova železniška proga Koprivnica—Varaždin. Slovesni otvoritvi bo prisostvoval tudi prometni minister g. dr. Spaho.

Pristaši dr. Mačka v Dalmaciji bodo sedaj dobili svoj politični tednik z naslovom „Dalmatinski Hrvat“. Prva številka novega lista bo izšla že za božič. Novi tednik bo obravnaval predvsem gospodarska, socialna in prosvetna vprašanja Dalmacije.

Na seji neke sreske organizacije JRZ so sprejeli sledečo resolucijo: „Zagrebski sporazum je naperjen proti narodnemu in državnemu edinstvu. S tem žali najgloblja narodna čustva. Zahtevamo od merodajnih činiteljev, da z odločnimi ukrepi, ki jih nudi obstoječa ustava, zaščitijo interese in pravice države in naroda. Treba je pričeti z izvajanjem zakonov ter pridobiti državi zopet polno avtoriteto in spoštovanje.“

V Grčiji je prišlo zadnje dni do velikih nemirov v zvezi z neko zaroto proti sedanjemu režimu. Po vseh znakih sodeč je bil nameravan državni udar.

Anglija se je odločila, da bo plačala Ameriki dolgove, ki jih je naredila v vojnem času. Anglija sedaj še dolguje 505 milijonov funtov. Ta znesek bo odplačala v 50 letnih obrokih. Obresti se popolnoma črtajo.

Amalija Izgoršček, Kranj

Kako se lahko varčuje v gospodinjstvu

Stanovanje: Koliko si prihraniš na delu in izdatkih za posle in postrežnice, ako si znaš sama urediti delo. Ni treba narediti vsega isti dan, da ne veš, kje se ti drži glava. Delo si moramo tako razdeliti, da pride vse stopnjema na vrsto. Poznam gospo, ki je prav pridna. Kadar se loti dela, dela ko živina — vse na en dan; pere, kuha, riba itd., potem pa nima dela, da ji je dolgčas, in mora iskati zabave in razvedrila. Razdeli si torej delo pravilno, da pride vse stopnjema na vrsto, če moraš vse sama delati, in ne bo ti na tvojem domu nikdar dolgčas!

Tudi vse člane rodbine navajaj na red in snago, četudi si v še tako dobrih razmerah in imaš dovolj poslov. Če pazijo vsi člani rodbine na red in snago, imajo gospodinja in posli lahek posel. Ako imaš razvajenega moža, moraš pač za njim vedno pospravljati oziroma pustiti, da se za njim vse pospravi in uredi. Nikar pa ne razvajaj v tem oziru svojih otrok, da naj si bo fant ali dekle; navadi jih, da držijo sami red in snago, ker si sicer le sužnja svojih otrok in nisi nikdar

DOMAČE VESTI

Murska Sobota:

— **Praznovanje 1. decembra.** V Murski Soboti se je vršila proslava 1. decembra prav slovesno. Veliko število naroda je prisostvovalo cerkvenim opravilam v vseh cerkvah. Po končani sv. maši se je formiral pred rim. kat. cerkvijo odred obstoječ iz vojaške čete, obeh gasilskih čet, Sokolov, članov fantovskega odseka, zastopnikov oblastev, šolske mladine in ostalega naroda, ki so odkorakali z gasilsko godbo na čelu v grad, kjer je bila ob 10. uri v občinski zborovalnici slavnostna seja, na kateri so gg. govorniki jedreato obrazložili pomen proslave ujedinenja. Ob zaključku slavnostne seje so zborovalci zapeli „Hej Slovani“ in odšli na proslavo v Sokolski dom. Pred skupno proslavo je 1. december z primernim razporedom proslavilo tudi dijaštvo gimnazije, učenci ljudske šole in Prosvetno društvo. Sokolsko društvo je pa na predvečer priredilo telovadno akademijo. Kakor vselej, tudi tokrat so prebivalci Murske Sobote izobesili na svoja poslopja številne zastave.

— **Napredovanje.** Za davčnega inšpektorja v 6. položajno skupino je napredoval gospod Grmovšek Jože, šef davčne uprave v Murski Soboti. Simpatičnemu gospodu na napredovanju iskreno čestitamo!

— **Miklavžovo — srečolov.** V soboto, dne 4. decembra ob 1/29. uri zvečer priredi tukajšnja podružnica „Kola jug. sester“ Miklavžev večer in srečolov. Prireditelj se vrši v prostorih restavracije in kavarne „Krona“. Darila, ki si jih darujejo posamezni med seboj, sprejema odbornica društva isti dan od 5—8. ure zvečer v kavarni. Prostovoljni prispevki se bodo pobirali v korist revnih otrok. Ker ima prireditelj izključno dobrodelni namen, vabimo cenjeno občinstvo, da se je udeleži v čim večjem številu. Odbor.

— **Zima je tu in z njo dolgočasni nedeljski popoldnevi,** ko človek ne ve kam bi se dal. Sportni klub Mura je tudi letos poskrbel za prijetno, neprijetno zabavo z uvedbo čajank, ki so se lani tako sijajno obnesle. Prva čajanka bo na praznik dne 8. decembra popoldne ob 1/25. uri v restavracijski dvorani hotela Krona. Dobrodošli so vsi, tudi nečlani Mure.

— **Miklavž prihaja.** Kakor vsako leto, priredi tudi letos Prosvetno društvo v Soboti Miklavžev večer za vse otroke. Na sporedu je mladinska spevoigra „Miklavž prihaja“. Predstave bodo trikrat in to: v nedeljo 5. dec. popoldan ob pol 3 uri za vse okoličane iz Rakičana, Bakovec, Kroga, Satahovec, Črnc, Lukačevac, Černelavec in Borejec in iz sosednjih far. V nedeljo zvečer ob 8 uri za Sobočane. Igra se ponovi še v ponedeljek 6. dec. ob 8 uri zvečer. Vse predstave se vršijo v Prosvetni dvorani poleg katoliške cerkve. Sprejemajo se darovi za Miklavža v nedeljo predpoldan in pred vsako predstavo v prosvetni dvorani. Starši, pripeljite svoje otroke. Vstopnina je 8, 6, 4 in 3 dinarje. V

nedejjo popoldan ob pol 3 uri pa 6, 4, in 3 dinarje. — Prosvetno društvo v Murski Soboti.

— **Stanje ceste v Slovenski ulici.** Slovenska ulica je v vozovnem kakor v osebnem prometu zelo živahna in v tem pogledu prav malo zaostaja od glavnih ulic v Murski Soboti. Toda stanje te ceste je danes res obupno. Samo veliko blato, jarki neizkopani, ob vsakem malem deževju leži voda povsod. Najbolj pa je obupno na križišču pred trgovino g. Kuharja. Tu je blato v takem obsegu, da se ga nemoreš izogniti in ko zagaziš v njega, le težko izvlečeš čevelj. Velikokrat smo že omenili, da občinska uprava živahno deluje na urejevanju mesta, toda to se nanaša le na gotove dele dočim se Slovensko ulico prezire — nevedno zakaj? Prosimo občinsko upravo, naj si stanje te ceste, posebno pa križišča pred trgovino g. Kuharja, ogleda in za izboljšanje ukrene vse potrebno.

IMPERIJAL SIR

se dobi na veliko in na malo v MLEKARNI GJÜREC Puconci.

— **Prebivalci zapadnega dela Grajske ulice se pritožujejo.** V bližini Zdravstvenega doma na križišču ob hiši g. Kološa v Grajski ulici je bil svoječasno čez cesto napravljen propust, skozi katerega je voda odtekala iz zapadnega dela Grajske ulice v mlako, ki je obstojala v bližini Zdravstvenega doma. Ob zidavi Zdravstvenega doma se je mlako zasulo in propust čez cesto odstranilo, kar je dalo povod, da se voda v veliki množini zbira ob cesti v bližini vojašnice in ker nima pravega odtoka, je tam oblikovala obširno mlako, ki se široko razteza ob cesti in park. Prebivalci zapadnega dela Grajske ulice prosijo občinsko upravo, naj blagovoli čimprej določiti, da se v zadostni meri izkopa obcestni jarek in skozi to omogoči pravi odtok vode po jarku do Radgonske ceste in naravnem potom dalje. To je tudi iz zdravstvenih ozirrov nujno potrebno, kajti trajna mlaka povzroča neprijeten vonj in je tam, v letnem času, pravo leglo komarjev in drugih mrčes.

— **Samomor.** Vdova Pintarič Terezija v Murski Soboti, ki je pred kratkim poskusila izvršiti samomor s tem, da je skočila v vodnjak, se je dne 29. novembra 1937 zvečer v svojem stanovanju obesila. Tokrat so bili reševalci prepozni, kajti našli so jo na vrvi viseti mrtvo. Govori se, da so jo neprijetne družinske razmere spravile v obup in konečno duševno tako potle, da si je v duševni zmedenosti vzela življenje.

DOPISI:

— **Kmetijski tečaj na banov. kmetijski šoli v Rakičanu.** K našemu poročilu o kmetijskih tečajih na kmet. šoli v Rakičanu poročamo še naknadno, da se bodo v slučaju nezadostnih prijav mlajših posestnikov,

sprejemali v tečaj tudi kmetijski sinovi v starosti od 18 do 20 let pod pogoji, ki so bili objavljeni v zadnji številki M. Krajine. Tem potom opozarjamo vse, ki se za ta tečaj zanimajo, da poteče rok za vlaganje prošelj v I. tečaj že dne 10. XII. 1937.

— **Predanovci.** Dne 1. decembra se je vršila v evangeličanski cerkvi v Puconcih med službo božjo blagoslovitev prapora Pomladka Jadranske Straže državne ljudske šole iz Predanovcev. Prapor je blagoslovil evangeličanski župnik pastor gosp. Adam Luthar. Ob 10. uri je bilo v šoli v Predanovcih predavanje iz zgodovine slovenskega naroda: Kmetijski upor, protestantizem v naših pokrajinah in verska svoboda. Predavala je šolska upraviteljica g. Zahar Marija. Slavnostna akademija bo v nedeljo dne 12. dekembra ob 14. uri v šoli. Med drugim je na sporedu noviteta trodejanka: Oporoka gospoda doktorja Martina Luthra. Spisala za to svečanost Zalar Marija. Vstopnina 3 Din.

— **Gornja Lendava.** Ženska podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda v Gornji Lendavi priredi v nedeljo, 5. XII., ob 7. uri zvečer Miklavžev večer za odrasle v gostilni g. Maršika. Darila šaljive in resne vsebine je treba oddati v nedeljo najpozneje do 3.

ure popoldne pri gdč. učiteljici Ž. v šoli. Letošnji nastop sv. Miklavža bo izredno zabaven. Ker je čisti dobiček tega večera namenjen za božično obdarovanje tuk. revnih šolarjev, prosimo obilno udeležbo.

— **Puconci.** Ob veliki udeležbi naroda smo 26. novembra 1937 spremeljali k večnemu počitku pokojnega Kuhar Janoša. Pokojni je bil ugleden posestnik, krčmar in je temu primeru vzgojil tudi svoje otroke. Doživel je 68 let starosti. Naj počiva v miru. Svojcem in sorodnikom naše sožalje.

Skrb za versko vzgojo naših delavcev

Naši delavci in delavke letno trumoma odhajajo na poljska in druga dela širom domovine in v inozemstvo. Kakor so polni dobre in verske vzgoje, tako so tudi vestni, zanesljivi in pridni ter vredni slovesa, ki ga povsod uživajo. Za njimi se pošiljajo verski vzgojitelji, kar je vsekako znak skrbnosti onih faktorjev, katerim je to važno nadzorstvo poverjeno.

Da, takšni obiski so potrebni in za ohranitev moralnega življenja naših delavcev in delavk tudi zelo koristni, to pa samo tedaj, ako se izvedejo vestno in z vso doslednostjo pravega moralnega življenja onega, ki mu je ta prevzvišena naloga poverjena.

Sicer pa smo vsi, prav vsi podvrženi slabostem!

Strahovita cesta skozi

Kodoličev gozd proti Gerlincim, Fikšincim in Kramarovcem

Ravno smo čitali v Murski Krajini, da se danes v Jugoslaviji gradi mnogo cest in železnic, kar bo menda tudi res saj nam znajo to povedati celo ljudje iz sosednje Austrije, ki nas obenem vprašajo, če se ceste tudi v naših krajih delajo. Oni namreč mislijo, da smo res srečni, ker imamo lepo urejene ceste kakor jih imajo drugod in kakor zahtevajo življenske potrebe. Žal, pri nas ni tako in smo še daleč od lepo urejenih cest. Mislimo namreč občinske ceste, saj z banovinskimi smo itak zadovoljni. Ne želimo morda posebno dobro urejenih občinskih cest, ker vemo da je to z ozirom na pomanjkanje kreditov, le težko doseči, zadovoljni bi pa bili, če bi imeli vsaj malo nasipane. O naših občinskih cestah smo ponovno čitali nepovoljne kritike, toda za vse to se merodajne osebe niso zmenile. Priporočamo jim pa, naj si danes ogledajo naše občinske ceste, posebno oni del v Kodoličevem gozdu in bodo brezdvomno morali ugotoviti, da se nahaja v obupnem stanju. V vaseh Gerlinci, Fikšinci, Kramarovci i. t. d. je bilo letos precej sadja za izvoz, ki so ga producenti izvažali po tej cesti. Vse to se je vršilo v deževnem vremenu z velikanskimi težavami, kajti kolesa vozov so do osi zarezavale v vedno blatno in mehko cesto, vprežna živina pa mora do kolena gaziti po tem blatu.

Pred kratkem je nekemu posestniku, ki je vozil le mali tovor, kobila zagazila nad kolena v blato in se je vsled prenapornosti, zgrudila na tla. Z velikimi težavami so jo dvignili, vendar pa je bila v takem stanju, da so je morali konjaču oddati. Pogosti

so slučajni, da se na cesti v Kodoličevem gozdu, vsled jam in mehkode ceste, vozovi z tovorom prevračajo in je le slučaju prištevati, ako kakšen voznik brez nezgode prevozi to cesto. Pri tem je pa potrebno voz držati, da se ne prevrne in globokost z brozgo napolnjene cestne jame pred prevozom z palico zmeriti.

Biciklisti morajo svoje bicikle po cesti skozi ta gozd nositi na ramenih. Ali naj se to imenuje občinska cesta? Prosimo oblastvo, naj pozove občino, da nemudoma svoje občinske ceste, posebno oni del v Kodoličevem gozdu, primerno uredi.

Tudi pripomnimo, da mnogo posestnikov naših krajev trpi na pomanjkanju kruha, ker vsled neuporabne ceste nemorejo spraviti svojega zrnja v mline. Večkrat se pripeti, da zavlada pomanjkanje soli, peiroleja in drugih špicerij in sicer zato, ker jih trgovci po takšnih komunikacijah nemore dovažati.

In slednjič, kolikor nam je znano, predpisuje gotovi zakon, da se gosto drevje ob cestah mora posekati, kar se ob cesti skozi Kodoličev gozd ni še zgodilo, čeprav je tu drevje tako gosto in košato, da zakriva vso cesto kar je glavni vzrok, da je tam trajno blato.

Tudi mi, ki nam je usoda določila živeti v oddaljenih hribovitih krajih, smo del skupne države, ki nam nalaga razne dolžnosti in pritiska, da jih točno izpolnavamo, radi česar ponovno prosimo oblastvo, da naj se za ureditev naših občinskih cest zannima in skozi to ublaži naše bedno stanje.

POŠTA:

Kous Karol in Domlter Viktorija, Francija. Vaš dopis bomo objavili v božični številki.

ČSK prvak mariborskega okrožja.
ČSK : Mura 6.0 (40)

V prvenstvu prvega razreda mariborskega okrožja se je v nedeljo odigrala v Čakovcu zadnja tekma, katera je popolnoma razčistila do sedaj še nejasno situacijo v tabeli. Oba kluba, Mura in ČSK sta bila pretendenta na prvo mesto. ČSK je imel prednost domačega terena in lastno publiko. Tekmi je prisostvovalo okoli 1000 gledalcev, kar je za Čakovca rekord. Tekma je bila ogorčena borba za točke, silno zanimiva in napeta do zadnjega piska. Zmaga Čakovca je popolnoma zaslužena, po poteku tekme pa izražena nekoliko previsoko, kajti Mura ni bila tako slaba, kakor bi se moralo sklepati po visokem izidu. Večji del igre sta bila oba nasprotnika enakovredna le s to razliko, da je imel ČSK mnogo boljši napad.

Muraši so igrali izpod običajno formo, povsem je odpovedala napadalna vrsta, ki je bila radi odsotnosti Bosine brez pravega vodje. Bosina je dobil iz Čakovca toliko groženj, da ga je odbor kluba ni upal postaviti v moštvo, zavedajoč se, naj bo moštvo še tako oslabiljeno, samo da varuje svojega igralca in zagotovi miren potek tekme. V polčasu obžaluje odbornik Mure pri blagajni ČSK-a, da ne igra Bosina, nakar mu odgovori reditelj ČSK-a: „Boljše, da ne igra Vaš Bosina, ker bi sedaj že ležal v bolnici.“ Tekmo je sodil ss. g. Habdija iz Osijeka.

Ne da bi hoteli zmanjšati sportni uspeh ČSK, ne moremo pa preko okolščin, pod katerimi se je ta tekma odigrala. Nezaslišani žvižg, pljuvanje in nekvalificirani izrazi, ko je moštvo Mure stopilo na teren. Kljub temu lepa sportna gesta Murašev, ki se postavijo pred tribuno, da pozdravijo gledalce. V zadregi in presenečenju publika na mah utihne in Mura pozdravi publiko. Takoj nato se nadaljuje z žvižganjem itd.

Po tekmi vdere publika na igrišče (pomanjkanje barijere!) ter dejansko napada igralce Mure. Res energičnemu nastopu ojačanega redarstva se je posrečilo napraviti red — da so mogli igralci med kordonom redarstva v oblačilnico.

Osební avto Mure je stal v neposredni bližini igrišča, par metrov od glavnega vhoda in ko šofer ni dovolil, da bi mu napisali rezultate na avto, ga nekateri vročekrvni čakovčani vržejo v jarek in ga začnejo pretepati. Kmalu pritečejo redarji in napravijo red. Z redarsko asistenco so se odpravili igralci Mure proti domu.

Tudi vratar Mure je imel pri tej tekmi težko stališče. Igral je ves čas tekme proti soncu — kajti nekateri iz publike so nastavljali zrcala proti soncu in s tem odbijali odsev direktno vanj, kar ga je seveda zelo motilo.

V evropskih kmetijskih državah se je gospodarski položaj od spomladi sem izboljšal. Pod vplivom žetvenih uspehov se požna tudi gotova raznolikost v cenah. V naši državi in Romuniji je manjša letina bila nadoknadena s povečanim izvozom živine, leša in rud.

4 ASI

ORION 4+1 cevni super Din 3.235.—
Minerva 4 cevni super Din 3.300.—
Siera 4+1 cevni super Din 2.900.—
Standard Triumph super Din 3.860.—

Vsak aparat dobite tudi na 200.- Din-ske mesečne obroke.

**DVOLETNO JAMSTVO PRVE PREKMUR-
SKE STROKOVNE RADIODELAVNICE.**

Vaše elektrotonke izmerimo zastonj na najnovejšem aparatu.

RADIO NEMEC MURSKA SOBOTA

Iz delovanja Združbe trgovcev
v Murški Soboti.

Seja Zveze trgovskih združenj
za Dravsko banovino.

V petek dne 19. novembra t. l. se je vršila v Celju v mali dvorani malega doma seja predsedstva Zveze trgovskih združenj za Dravsko banovino. Iz Prekmurja so bili kot zastopniki na tej seji; iz Murske Sobotne gg. Čeh in Brumen.

Na tej seji se je razpravljalo o novi uredbi o veleblagovnicah, državnem trgovskem kongresu, socialnem zavarovanju trgovstva, o anketi, o zapiranju in odpiranju trgovin.

Kakor znano iz časopisnih poročil, je ministerski svet izdal uredbo o veleblagovnicah, po katerih se smejo take veleblagovnice ustanavljati v mestih z nad 50 000 prebivalcev, torej tvrška Ta-Ta lahko vrši svoje posle v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Subotici, Sarajevu v Skoplju itd. Torej zaenkrat ni bojazni, da bi tvrška Ta-Ta razširila svoje poslovanje tudi na manjše kraje, vendar je dana možnost, da ministerski svet to uredbo predrugači, vsled tega je splošna zahteva trgovstva, da se morajo veleblagovnice prepovedati, kajti sedanje veleblagovnice Ta-Ta, industrijske prodajalne Bata in Tivar so financirane z inozemskim kapitalom ter gre ves dobiček teh podjetij iz naše države.

Gospod predsednik Vidmar je poročal tudi o predlogu seje centralnega predstavništva, ki se je vršila v Osijeku, naj bi se vršil vsedrjavni trgovski kongres v letu 1938 v Ljubljani. Soglasno je bilo sklenjeno, da se vrši ta kongres v Ljubljani spomladi 1938 in to ob času otvoritve ljubljanskega velesejma. Ta kongres bo še posebne važnosti radi tega, ker se istega udeleži tudi večja skupina bolgarskih trgovcev ter bo to manifestacija celokupnega jugoslovanskega trgovstva.

O socialnem zavarovanju je bilo sklenjeno, da se predlaga ministru trgovine in industrije, ter ministru socialne politike naj ta dva izdeta okvirno uredbo, po kateri bo dana možnost bankim upravam, da te dovolijo socialno zavarovanje za vsako banovino posebej, a nositeljica takega socialnega zavarovanja bi pa bila

vedno le Zveza trgovskih združenj za dotično banovino, torej bi se tako socialno zavarovanje samostojnih trgovcev nikakor ne smelo izvesti na centralistični podlagi.

Glede odpiranja in zapiranja trgovin se je pooblastilo predsedstvo Zveze, da to zastopa zahteve celokupnega slovenskega trgovstva pri anketi, ki se bo vršila v bližnji bodočnosti pri kraljevski banski upravi. Mi smo zahtevali, delovni čas ob nedeljah 4 ure, dočim smo z delovnim časom ob delavnikih sporazumni kakoršnji obstoja danes.

Brezobvezno bančno poročilo

Cene najvažnejših VALUT

v majhnem blagajniškem prometu:

Angleški funt sterling 1 kom	Din 230.—
Francoski frankl 100 "	" 155.—
Amerikanski dolar 1 "	" 46 90
Isti v čeku 1 "	" 47 30
Kanadijski dolar 1 "	" 46 50
Italijanska lira	
Češke krome 100 "	" 150.—
Nizozemski florin 1 "	" 23 50
Nemška marka v bankovcih 1 kom	9 50
" " v srebru 1 "	12.—
Avstrijski šilling v bankovcih 100 "	862 50
" šil. v srebru in drobiž 1 "	8 40
Magyarški pengő po 100 kom	900.—
Urug. peso 1 "	18.—
Argent. peso 1 "	12.—
Klirinška marka (ček)	13 90—14 10
Tečaj deviz v dnevnikih.	

Posestvo.

Na Petanjci šte. 78. blizu radenskega kopališča z 22 orali zemlje, z živino, konji, krave in svinje, čebeljak, rodno sadno drevje, hiša zidana na dobri cesti 2 km od postaje Radenci se zavoljo bolehanja skupno ali na drobno **ugodno proda.**

Vprašati je v gostilni pri gosp.

Apolonija Bokan

v nemški Radgoni

Kamnikerjeva ulica šte. 10.

IZKORISTITE PRILIKO, DOKLER JE TA IZBIRA,

kjer kupite dobro in po ceni.

Posebno pa sedaj, ko so znatno znižane cene pri ZAMETIH, BARHENTIH, FLANELIH in pri vsem ŠTRIKANEM BLAGU in to v NOVI MANUFAKTURNI TRGOVINI

FERDO HORVATH-a v Bogojini.

Vabilo

na občni zbor

Kmečke hranilnice in posojilnice v Predanovcih r. z. z n. z.

ki se bo vršil dne 12. decembra 1937 ob 13 uri v posojilniški pisarni v Predanovcih s sledečim

DNEVNIM REDOM:

- 1) Čitanje in odobritev zapisnika zadnjega občnega zbora,
- 2) Čitanje zadnjega revizijskega poročila,
- 3) Poročilo a) načelstva, b) nadzorstva,
- 4) Pregled in odobritev računskega zaključka za poslovno leto 1937.
- 5) Raznosterosti.

Ako ne bi bilo ob 13 uri zadostno število članov navzočih, se vrši drugi občni zbor ob 14. uri pri vsakem številu navzočih.

ODBOR.

Razglas.

Dne 5. decembra 1937. popoldne ob 13. uri se proda na javni dražbi

lepo hrastovo skalje in hrastova drva za kurjavo

zloženo v m³ v gozdu g. KOLOŠA JOSIPA iz M. Sobotne v „Tilošu“ pri Noršinski cesti. „CARBOFAG“ D. D. ZAGREB.

VAJENEC

1 iz boljše hiše se sprejme v gostilni TURK v Murški Soboti.

Dražbeni oklic

Dne 23. decembra 1937 ob 10. uri bo pri tem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin: vl. št. 106, 180.

Zemljiška knjiga: Bakovci in vl. št. 470, zemljiška knjiga Murška Sobotna: stavbišče, hiša, dvor, gospodarsko poslopje, njive.

Cenilna vrednost: 34.753 Din.
Vrednost pritoklin: 3930 Din.
Najmanjši ponudek: 28 235 Din 34 p.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, so priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle uveljaviti glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

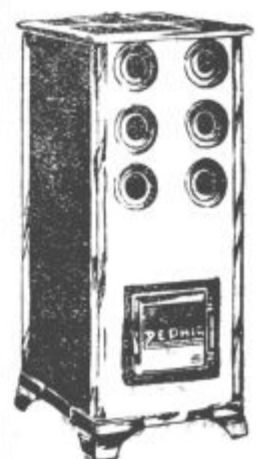
V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okraino sodišče v Murški Soboti odd. IV., dne 29. nov. 1937.

Denar

vržete skozi okno, ako kupite stare vrste peči!

2 NABAVITE SI

ZEPHIR

peč

s katero kurite za Din 2.— 24 ur.

Samoprodaja: L. FRIM M. SOBOTA